

แบบฝึกทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์
ชั้นอนุบาลปีที่ 3

เล่มที่ 1

สิ่งมีชีวิต

นางสาววรรณุช วงชางาม

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนโคกกลางวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้น
อนุบาลปีที่ 3 สารการเรียนรู้ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว มีทั้งหมด 5 เล่ม ได้แก่

เล่มที่ 1 สิ่งมีชีวิต

เล่มที่ 2 สิ่งไม่มีชีวิต

เล่มที่ 3 สัตว์โลกผู้น่ารัก

เล่มที่ 4 ต้นไม้ให้คุณค่า

เล่มที่ 5 ดอกไม้แสนสวย

สำหรับเล่มนี้เป็นเล่มที่ 1 เรื่อง สิ่งมีชีวิต มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหมายของ
สิ่งมีชีวิต ลักษณะสำคัญของสิ่งมีชีวิต แหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิต ประโยชน์ของ
สิ่งมีชีวิต และนกแสนสวย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 รู้จักใช้
ทักษะการสังเกต ทักษะการจำแนก และทักษะการวัด เพื่อพัฒนาทักษะทางด้าน
วิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 แบบฝึกทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็น
กิจกรรมเสริมทักษะเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้เหมาะสมตามวัยและมี
คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะชี้แนะแนวทางในการ
จัดทำ แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้น
อนุบาลปีที่ 3 สารการเรียนรู้ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว เล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์

วรรณช วงษางาม

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจงในการใช้แบบฝึก	ค
บทบาทของครู	ง
บทบาทของเด็ก	จ
จุดประสงค์การเรียนรู้	1
ผังมโนทัศน์	2
แบบทดสอบก่อนเรียน	3
กิจกรรมที่ 1 ความหมายของสิ่งมีชีวิต	5
กิจกรรมที่ 2 ลักษณะสำคัญของสิ่งมีชีวิต	12
กิจกรรมที่ 3 แหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิต	19
กิจกรรมที่ 4 ประโยชน์ของสิ่งมีชีวิต	25
กิจกรรมที่ 5 นักแสนสวย	35
แบบทดสอบหลังเรียน	41
ภาคผนวก	43
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	44
เฉลยกิจกรรมที่ 1	46
เฉลยกิจกรรมที่ 2	53
เฉลยกิจกรรมที่ 3	60
เฉลยกิจกรรมที่ 4	66
เฉลยกิจกรรมที่ 5	76
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	82

คำชี้แจง แบบฝึกทักษะกระบวนการ
ทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน
สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3

แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สารการเรียนรู้ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว มีทั้งหมด 5 เล่ม ได้แก่

เล่มที่ 1 สิ่งมีชีวิต

เล่มที่ 2 สิ่งไม่มีชีวิต

เล่มที่ 3 สัตว์โลกผู้น่ารัก

เล่มที่ 4 ต้นไม้ให้คุณค่า

เล่มที่ 5 ดอกไม้แสนสวย

แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานนี้ เน้นเป็นการจัด
กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นเทคนิคการสอนอย่างหลากหลาย เป็นแบบฝึกที่เน้นให้เด็ก
อนุบาลชั้นปีที่ 3 ได้ฝึกทักษะกระบวนการสังเกต ทักษะจำแนก และทักษะการวัด โดย
เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานอย่าง
เหมาะสม กับวุฒิภาวะให้เกิดความรู้ ความเข้าใจพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนอย่างมี
ระบบคิดสร้างสรรค์มีความสามารถในการคิดระดับสูงมีพัฒนาการทางอารมณ์มีเจตคติ
ที่ดี

พร้อมทั้งยังมีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนได้ทดสอบความรู้ มีความยาก
ง่ายเหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 เหมาะสมกับเนื้อหาและ
จุดประสงค์การเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ให้กับเด็ก
ปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3

บทบาทของครู

ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ครูอ่านและศึกษาคำนำ คำชี้แจงและวิธีการใช้งานแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ให้เข้าใจก่อนทุกครั้ง
2. ครูให้เด็กทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 5 ข้อจากแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานเด็ก
3. ครูให้เด็กศึกษาและทำกิจกรรมฝึกทักษะต่าง ๆ โดยครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แจงแนะนำ และเป็นตัวอย่างให้เด็กปฏิบัติตามกิจกรรม
4. ครูให้เด็กทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 5 ข้อ จากแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อดูพัฒนาการของเด็ก
5. หากเด็กมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจ แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ให้เด็กสอบถาม และปรึกษากับครูผู้สอนได้

บทบาทของเด็ก

ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เด็กต้องปฏิบัติดังนี้

1. เด็กฟังคำชี้แจงและวิธีการใช้งานแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 จากครูผู้สอน ให้เข้าใจก่อนทุกครั้ง
2. เด็กทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 5 ข้อจากแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานของเด็ก
3. เด็กศึกษาและทำกิจกรรมฝึกทักษะต่าง ๆ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แจง แนะนำ และเป็นตัวอย่างให้เด็กปฏิบัติตามกิจกรรม
4. เด็กทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 5 ข้อจากแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อดูพัฒนาการของเด็ก
5. หากเด็กมีข้อสงสัย หรือไม่เข้าใจแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ให้เด็กสอบถามและปรึกษากับครูผู้สอนได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เด็กสามารถบอกความหมายของสิ่งมีชีวิตได้
2. เด็กสามารถบอกลักษณะของสิ่งมีชีวิตได้
3. เด็กสามารถบอกแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตได้
4. เด็กสามารถบอกประโยชน์ของสิ่งมีชีวิตได้
5. เด็กสามารถบอกเรื่องราวเกี่ยวกับนกแสนสวยได้

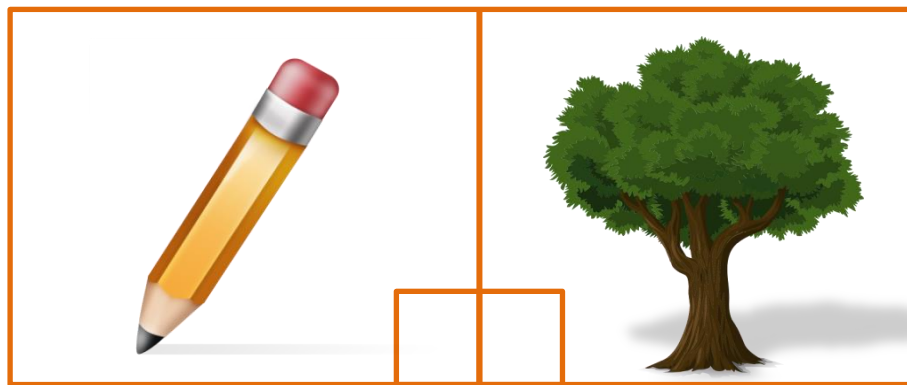

ผังมโนทัศน์

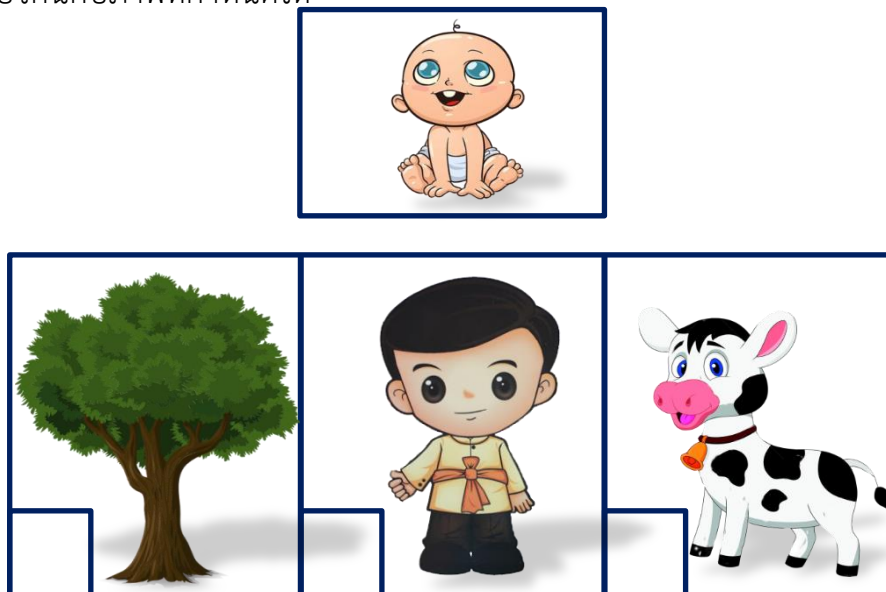

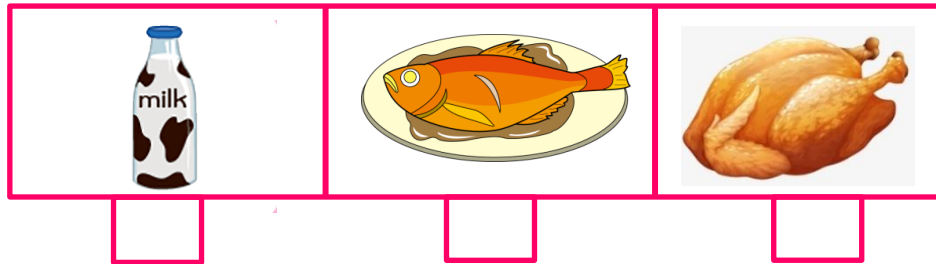
1. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (×) ทับในกล่องสี่เหลี่ยมในภาพที่เป็นสิ่งมีชีวิต จากภาพที่กำหนดให้

2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (×) ทับกล่องสี่เหลี่ยมในภาพสิ่งมีชีวิตที่เป็นชนิดเดียวกันกับภาพที่กำหนดให้

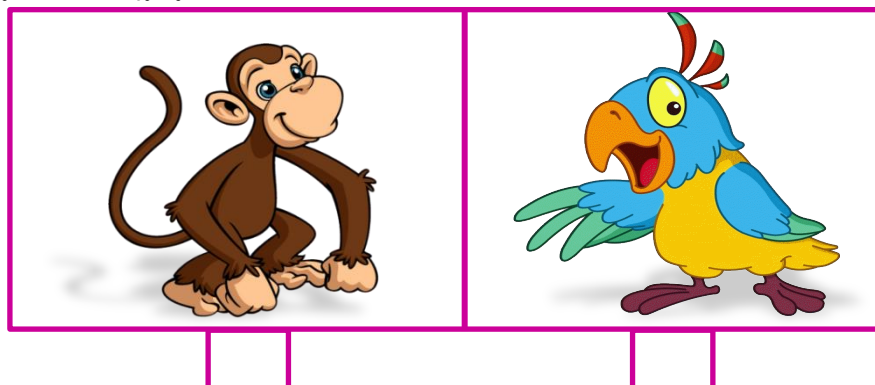
3. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับกล่องสี่เหลี่ยมในภาพประโยชน์ที่ได้จากสิ่งมีชีวิต จากภาพสิ่งมีชีวิตที่กำหนดให้

4. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับกล่องสี่เหลี่ยมในภาพสิ่งมีชีวิตที่มีจำนวนมากที่สุด จากภาพที่กำหนดให้

5. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับใต้ภาพสิ่งมีชีวิตที่มีจำนวนสี่ขา จากภาพที่กำหนดให้

กิจกรรมที่ 1 ความหมายของสิ่งมีชีวิต

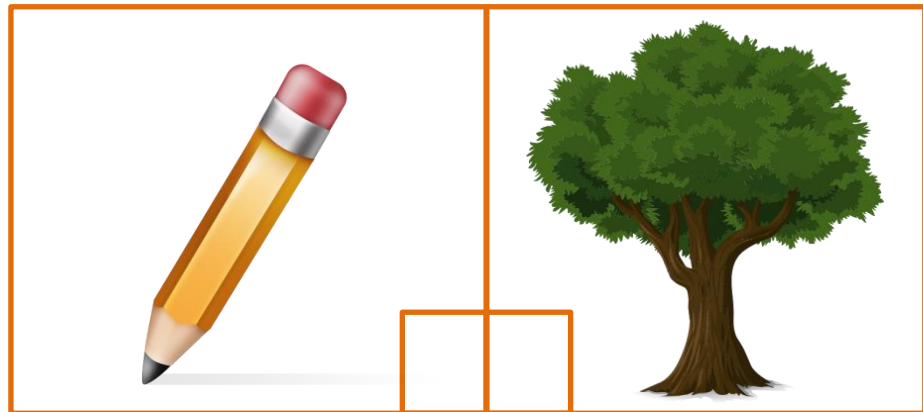
ชื่อ - สกุล _____

ทักษะการสังเกต

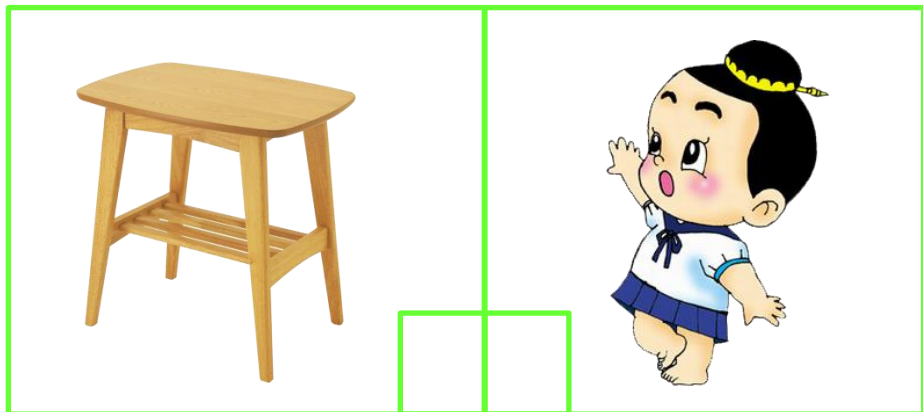
คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับในกล่องสี่เหลี่ยมในภาพที่เป็นสิ่งมีชีวิต จากภาพที่กำหนดให้

ข้อ

ข้อ

ข้อ

ข้อ

ข้อ

ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับกล่องสี่เหลี่ยมในภาพ
สิ่งมีชีวิตที่เป็นชนิดเดียวกันกับภาพที่กำหนดให้

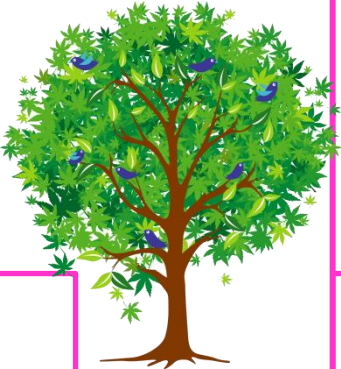
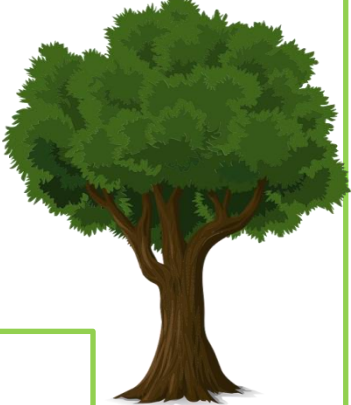
ข้อ

ขั้ว

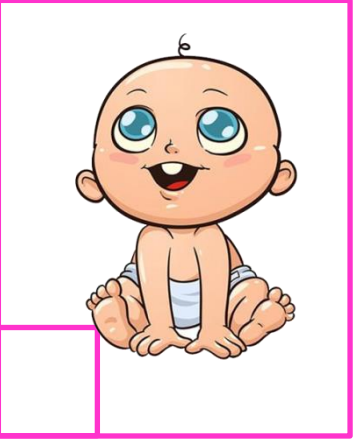
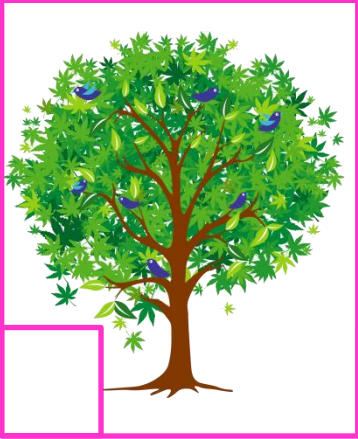
ขั้ว

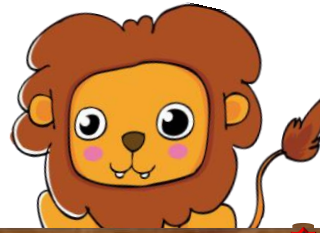

ขี้

ขี้

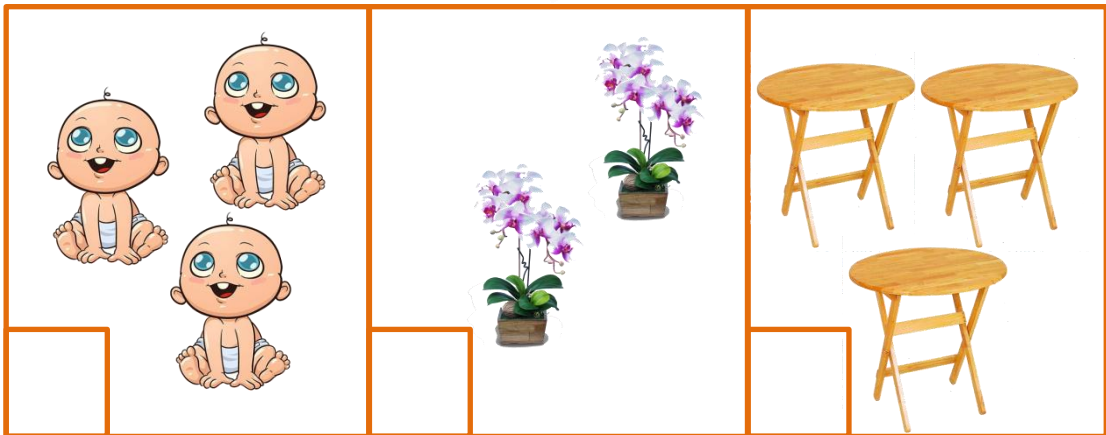

ทักษะการวัด

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับกล่องสี่เหลี่ยมในภาพ สิ่งมีชีวิตที่มีจำนวนมากที่สุด จากภาพที่กำหนดให้

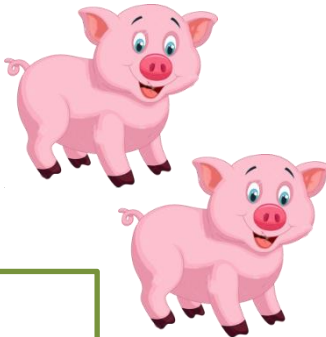
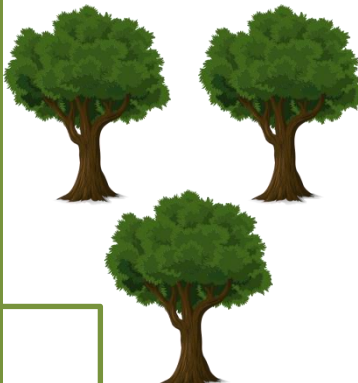
ข้อ

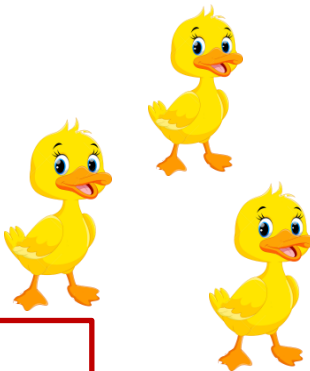
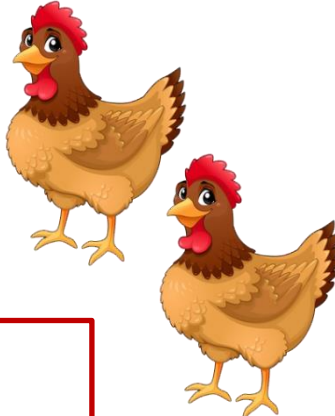
ข้อ

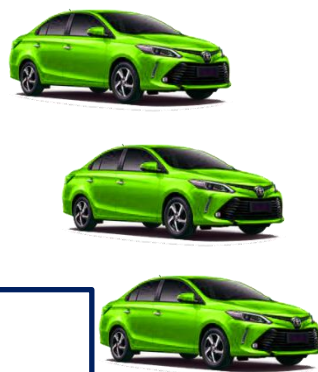
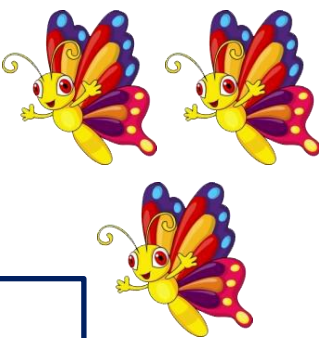
ข้อ

		
☐	☐	☐

ข้อ

		
☐	☐	☐

ข้อ

		
☐	☐	☐

